PROLEGOMENE LA *PUNCTUAŢIA LIMBII ROMÂNE*

PROLEGOMÈNES À UN *TRAITÉ DE PONCTUATION DE LA LANGUE ROUMAINE*

(*Résumé*)

L'auteur présente le futur *Traité de ponctuation de la langue roumaine,* en cours d'élaboration à l'Institut de linguistique de Bucarest: l'état actuel du problème; le public envisagé ; les sources documentaires ; le corpus utilisé ; le caractère de l'ouvrage ; l'inventaire des signes traités ; la méthode ; les concepts et la terminologie employés ; la structure de l'ouvrage ; le caractère des normes proposées.

Mots-clés: langage électronique, orthographe, norme, signes de ponctuation, usage.

1. Consideraţii preliminare

La Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti" se află în pregătire lucrarea *Punctuația limbii române* (numită în continuare *Punctuaţia*), care prevede reelaborarea normelor academice de punctuaţie a limbii române – complement al normelor ei ortografice **cuprinse în DOOM[2]. Acest demers a devenit imperios necesar având în vedere că singura** lucrare normativă în vigoare în domeniu – ÎOOP – este învechită, precum și numeroasele greșeli și ezitări în această privinţă care se înregistrează în scrisul cotidian. Stabilirea, detalierea şi modernizarea normelor de punctuație, insistent cerută şi de publicul cel mai divers, a devenit cu atât mai importantă în momentul de faţă, cu cât monitorizarea mass-mediei şi observarea fenomenelor care se petrec în comunicarea electronică, în învăţământ etc. (și) sub aspectul punctuației pun în evidenţă haosul din acest domeniu, dar şi necesitatea ca normele să ţină seama de unele evoluţii determinate, printre altele, de particularităţile limbajului electronic.

După cum se știe, prin legea Academiei, aceasta „stabileşte regulile ortografice obligatorii" – care, în sens larg, le includ și pe cele de punctuație –,

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

iar misiunea de a elabora normele limbii române a revenit de la întemeierea sa institutului nostru. Colectivul care pregătește lucrarea menționată este în parte comun cu cel de la DOOM[2]: Cristiana Aranghelovici, Ioana Vintilă-Rădulescu (coautoare la DOOM[2]) – coordonatoare – și Ana-Maria Iorga Mihail.

2. Stadiul problemei

Normele de punctuație academice în vigoare actualmente figurează, destul de succint, numai în ÎOOP, care a fost terminat în 1960 și republicat în 1995 fără modificări în secțiunea privind punctuația. El este ieşit din uz și nu se reeditează, lista de cuvinte pe care o include nemaicorespunzând DOOM[2]. Deși a fost republicat de mai multe ori, ÎOOP a rămas la nivelul anilor ’50 ai secolului trecut, când a fost elaborat inițial *Îndreptarul de punctuație*, care a format ulterior ÎOOP. Acesta se bazează pe texte aproape exclusiv beletristice, în ediţii nesigure de la mijlocul sec. 20, şi nu a putut ţine seama de evoluţia uzului punctuaţiei în ultima jumătate de secol, inclusiv în scrierea la calculator.

Norma academică de punctuație era inclusă și în vechea GA, elaborată în anii ’50 și a cărei ediție a II-a, revăzută și adăugită, datează din 1963.

Elaborarea unui adevărat *Tratat de punctuație* care să înlocuiască ÎOOP fusese și în intenția Mioarei Avram, dar el a rămas în stadiul de manuscris nefinalizat.

Normele academice de punctuaţie nu au putut fi incluse în DOOM[2]; de altfel, ele nu figurau nici în DOOM[1].

În GALR, punctuația, care nu intră în obiectul lucrării decât ca element auxiliar al reflectării în scris a anumitor situații de ordin gramatical, este tratată pe scurt atât într-un capitol special, cât și la fiecare constituent sintactic în parte. Chiar din exemplele date în cuprinsul ei reiese că există de fapt mult mai multe situații semnificative sub raportul punctuației decât cele prezentate explicit în acele secțiuni.

Celelalte contribuții (relativ) recente din domeniul (și al) punctuației (precum Avram 2001, Beldescu 2009, Borchin 2007, Ciobanu 2000, Drincu 2008, DSL, GBLR) nu pot fi considerate lucrări normative oficiale – ceea ce nu le diminuează însă vocația de a se alătura bazei pentru elaborarea normelor academice actuale de punctuație a limbii române.

3. Publicul țintă al noii lucrări

Punctuaţia se adresează cu precădere publicului larg, dar cu o anumită pregătire intelectuală, format din profesioniști și autori de texte din diverse domenii[1]: bibliotecari, cercetători, corectori (mai există unii!), doctoranzi, editori, (eventual) elevi, juriști, (nu în ultimul rând) lingviști, lucrători în mass-media, masteranzi, profesori (nu exclusiv de română), redactori, scriitori, studenți (nu numai de la Litere), traducători (inclusiv de la Comisia

[1] În enumerări privilegiem, ori de câte ori este posibil, ordinea alfabetică.

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

Europeană), ziariști, precum și toate persoanele care au primit noțiuni de limbă în învățământul preuniversitar (doar unii și în facultate), interesate să scrie corect inclusiv sub aspectul punctuației. Mulți dintre aceștia (își) pun diverse întrebări, având unele îndoieli cu privire la anumite situații, la care caută răspunsuri precise.

4. Sursele documentare

Sursele documentare ale *Punctuației* sunt reprezentate de bibliografia românească în domeniu și de lucrări similare privitoare la limbi de circulație (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă) – ținându-se seama de deosebirile dintre acestea și limba română.

5. Corpusul

Ni s-a părut absolut necesar să studiem punctuația cu precădere pe baza unor exemple autentice, atestate, și nu exclusiv a unora create ad-hoc de noi ca practicieni ai scrisului în limba română. Vom avea în vedere toate stilurile limbii române, deoarece normele de punctuație prezintă unele particularități în diversele ei varietăți funcționale, lista de izvoare a GALR fiind îmbogățită pentru stilurile nonartistice. Astfel, corpusul pe baza căruia este descrisă în lucrare **practica** punctuației în limba română este alcătuit din beletristică (scriitori clasici, dar mai ales moderni și contemporani, în ediții critice sau în alte ediții recente de calitate[1] și în e-bookuri); comunicarea electronică (prin e-mail, rețele de socializare, SMS-uri); cursuri și manuale; lucrări de specialitate din diverse domenii; presă (inclusiv on-line); texte scrise pe ecranele TV.

6. Caracterul lucrării

6.1. Demersul nostru se va concretiza în cele din urmă în două variante de nivel diferit: lucrarea propriu-zisă și un compendiu – așa cum a procedat, de exemplu, Real Academia Española elaborând o versiune „de referencia, que recoge el texto más amplio y minucioso de la obra" și „una versión más didáctica, de consulta más rápida y de formato más manejable", *Ortografía básica*. O variantă informatizată se va lua de asemenea în calcul după elaborarea celor clasice.

Pentru a fi siguri că acel compendiu va rezuma ceea ce este esențial cu privire la punctuație, considerăm necesar să facem întâi o descriere cât mai completă a situațiilor în care se folosește în practică fiecare semn și abia apoi să alegem dintre acestea cazurile cele mai importante. Această a doua variantă va fi, practic, un nou *Îndreptar*, în care vor fi reunite normele cele mai generale și mai clare, pentru situațiile cele mai frecvente. Considerăm de asemenea

[1] Nu este clar în ce măsură punctuația edițiilor reflectă voința autorilor sau intervenția tipografilor (în trecut) sau a editorilor ori a redactorilor de carte (în prezent).

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

de dorit ca, după publicarea lucrării-mamă, o sinteză a normelor de bază ale punctuației limbii române actuale să fie anexată unei noi ediții a DOOM.

6.2. Lucrarea noastră are caracter descriptiv și normativ/corectiv, dar și practic (în sensul DIN), și anume:

– descrie în principiu exhaustiv uzul punctuației în limba română literară actuală, cu exemple concludente;

– eventuale considerații istorice se fac numai în subsidiar, fără referire sistematică la diferitele epoci trecute din istoria scrisului în limba română;

– descrierea se face în termeni preponderent gramaticali, pe baza GALR, dar se au în vedere și aspectele prozodice, semantice, stilistice etc.;

– pe baza modelului uzului considerat corect al „autorităților" (cum sunt denumiți în tradiția spaniolă marii scriitori), se formulează normele de folosire obligatorie sau facultativă a semnelor de punctuație, precum și de evitare a acestora atunci când folosirea lor este interzisă sasu nerecomandabilă. Precizăm că nu fetișizăm uzul clasicilor, în unele cazuri întâlnindu-se și la aceștia deosebiri față de normele actuale general acceptate – adesea cu intenții stilistice. Astfel, nu vom prelua în normă diversele licențe poetice, chiar dacă unele dintre ele se vor comenta. Un model în acest sens poate fi lucrarea clasică a lui Maurice Grevisse pentru limba franceză, *Le bon usage*;

– latura practică privește mai ales particularitățile scrisului pe dispozitive electronice sau folosirea semnelor de punctuație în anumite împrejurări (pentru indicarea adresei, datei, orei, numerelor de telefon, în corespondență etc.) etc.

7. Inventarul semnelor tratate

Inventarul semnelor de punctuație tratate este cel în genere așteptat, cuprinzând: bara oblică; blancul; cratima; semnul două puncte; ghilimelele – zise *românești* „" și *franțuzești* «»; linia de dialog; linia de pauză; parantezele – rotunde ( ), drepte [ ], unghiulare < >, acolada { } –; punctele de suspensie; semnul punct și virgulă; punctul; semnul exclamării; semnul întrebării; virgula.

Spre deosebire de ÎOOP și de GALR, considerăm linia de dialog un semn de punctuaţie diferit de linia de pauză (deşi ele sunt omografe, având aceeaşi dimensiune) în virtutea funcţiilor lor complet diferite, opinând că aspectul funcțional este cel definitoriu (v. și Vintilă-Rădulescu 2015a).

O problemă reală o constituie distincția între folosirea unor mărci (bara oblică, cratima, linia de pauză, punctul) ca semn de punctuație ori și ca semn ortografic în sens strict. La aceste din urmă valori ne vom referi mai pe scurt în lucrare deoarece ele sunt tratate în *Introducerea* la DOOM[2] (unde, de altfel, există și referiri la utilizarea unor semne ortografice și ca semne de punctuație). Pentru publicul larg, distincția semn ortografic – semn de punctuație nu este însă foarte importantă, ceea ce contează pentru aceștia fiind normele de utilizare.

Se va semnala și faptul că unele unități se folosesc și ca semne grafice convenționale în diverse domenii specializate. Vom menționa de asemenea, în

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

diverse anexe, alte semne și procedee grafice convenționale (inclusiv cu rol de abrevieri) care au și utilizări ce le apropie de semnele de punctuație, precum și semnele de corectură.

8. Metoda de lucru, conceptele și terminologia

Metoda de lucru, conceptele și terminologia utilizate sunt, desigur, adecvate în principal publicului-țintă căruia îi este destinată lucrarea, așa cum a fost el precizat sub **3.** Considerăm însă că, fiind vorba de un tratat de punctuație elaborat în secolul 21, care trebuie să fie, pe cât posibil, la nivelul acestuia, nu se mai pot folosi conceptele și terminologia tradiționale din ÎOOP. Având în vedere că, în multe situații, punctuația este condiționată mai ales sintactic și că normele de punctuație trebuie formulate, în consecință, de cele mai multe ori, în termeni gramaticali, nu putem rămâne la stadiul vechii GA, trebuind să ținem seama de gramatica academică actuală a limbii române, chiar dacă ea nu este (încă) baza programei școlare de limba română. Este deci firesc să ne orientăm după GALR, în spiritul și, în mare măsură, în litera ei, ținând seama de categoriile și de termenii cu care operează aceasta.

Este adevărat însă că GALR nu este încă pe deplin cunoscută și înțeleasă de publicul căruia i se adresează *Punctuația*. Ne-am propus, de aceea, pentru a răspunde capitalului aperceptiv și așteptărilor acestuia, să folosim cu oarecare moderație inovațiile conceptuale și terminologice ale GALR. Am optat, în consecință, pentru conceptele care corespund în aceasta bagajului de cunoștințe rezonabil presupuse ale potențialilor utilizatori ai volumului, evitând apelul la concepte relativ mai rebarbative, care nu sunt absolut necesare pentru a explica/formula normele de punctuație.

Este vorba, desigur, de un oarecare compromis, de un anumit eclectism bine temperat. De altfel, fiind vorba de o prezentare a normelor **academice** de punctuație, nu se poate ignora faptul că academiile cele mai prestigioase din lume sunt mai conservatoare, mai prudente decât elita lingviștilor din țările respective: ele nu adoptă automat inovațiile de ultimă oră ale acestora, care uneori se pot dovedi efemere, și sunt cu mai mult de un pas în urma lor. Academiile sunt criticate – adesea, desigur, pe drept cuvânt – pentru această atitudine, dar, în același timp, li se recunoaște și rolul pozitiv în păstrarea unei anumite tradiții, continuități și consecvențe. Or, lucrarea noastră are menirea de a sintetiza normele academice de punctuație și nu își poate permite să facă experimente în acest domeniu.

În text nu se va abuza deci de terminologia necunoscută celor care vor consulta lucrarea și se va urmări ca sensul termenilor folosiți să poată fi înțeles din context sau/și din exemple. Având în vedere publicul nostru țintă, vom explica succint în text, când apar prima oară, termenii relativ mai noi folosiți, adăugând și un *Glosar*, la care se trimite cu săgeți (↑).

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

9. Structura lucrării

În *Introducerea* lucrării vor fi prezentate o serie de considerații generale privind distincția semn de punctuație – semn otografic – semn grafic convențional și trăsăturile comune semnelor de punctuație.

În cuprinsul lucrării, acestea vor fi tratate monografic, în ordine alfabetică.

Schema de principiu a capitolelor conscrate semnelor de punctuație este (cu adaptările de rigoare) următoarea: denumirea și imaginea semnului și un cartuș sinteză de prezentare a elementelor definitorii pentru semnul în cauză; alte denumiri; flexiunea denumirii de bază; denumiri principale în alte limbi; aspectul grafic; realizarea în comunicarea mediată electronic; scurt istoric al semnului; definiția; poziția în text; descrierea uzului: rolul gramatical, prozodic, semantic, stilistic al semnului; (eventual) rolul semnului în dezambiguizarea unor elemente; semnul în varietăţile funcţionale ale limbii; folosirea semnului în comunicarea mediată electronic; scrierea cu literă mică sau cu majusculă după semnul în cauză; combinarea cu el însuși/cu alte semne de punctuație; semne de punctuaţie în aceeaşi poziţie cu semnul în cauză; norme de folosire a semnului (situații în care este obligatoriu/facultativ/interzis sau nerecomandabil); (eventual) ambiguități și interpretări litigioase; alte utilizări ale semnului în scrierea curentă în limba română; folosirea lui ca semn grafic convențional în alte domenii; bibliografie specială.

Precizăm că nu am găsit un astfel de program maximal în niciuna dintre lucrările pe care le cunoaștem pentru limba română sau pentru alte limbi.

Volumului îi vor fi anexate și tabele sintetizând punctuația diverselor elemente gramaticale și a cuvintelor care pun probleme de punctuație, ordonate alfabetic.

10. Procedee tehnice

Spre deosebire de majoritatea lucrărilor românești din domeniu, nu includem semnele discutate între paranteze drepte, considerând că acest procedeu îngreunează lectura și poate duce la confuzii (mai ales când obiectul prezentării îl constituie chiar parantezele drepte, de ex. [[]]!). Le marcăm în schimb prin caractere bold și corp mai mare.

Este favorizată, ori de câte ori este posibil, prezentarea în ordine alfabetică (chiar dacă nu coincide cu ordinea frecvenței sau a importanței), pentru se înlesni găsirea informațiilor, ca într-un dicționar.

11. Caracterul normelor propuse

Din păcate, normele nu pot avea totdeauna un caracter absolut, cum ar dori cel puțin o parte a celor care scriu, ci permit și variații stilistice personale, în funcție de intențiile de exprimat. În contrast cu dorința utilizatorilor de a găsi în lucrările normative reguli precise de utilizare/nonutilizare a semnelor de punctuație (exprimări ca *se impune*, *întotdeauna*, *obligatoriu*, *(nu) trebuie*), observăm că, în general, în diversele lucrări, mai curând decât norme există,

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

de multe ori, simple descrieri ale contextelor în care *(nu) se poate* folosi un anumit semn (mai ales virgula), însoțite de mențiuni care, de fapt, rămân foarte vagi, precum: *de cele mai multe ori*, *de obicei*, *de regulă*, *în general*, *uneori*, fără să fie explicitate suficient condițiile care le corespund.

Nu intenționăm să revoluționăm, ci numai să nuanțăm și să precizăm, în general, sistemul normelor de punctuație din scrierea limbii române, în locul preluării ca atare a unor afirmații repetate până în prezent mai mult sau mai puțin fără verificare sau al ignorării anumitor situații concrete. Nutrim speranța că, fără a nega dependența punctuației de intențiile celui care scrie, cel puțin prezentarea unora dintre aceste situații ar putea dobândi un spor de precizie.

De pildă, afirmația curentă despre obligativitatea, în anumite situații, a virgulei nu corespunde de fapt întru totul realității, în asemenea cazuri obligatorie fiind nu folosirea virgulei (care se întâlnește, este drept, cel mai frecvent), ci utilizarea unui semn de punctuație (relativ) echivalent cu virgula în situația dată – a liniei de pauză ș.a. Cu privire la atitudinea normativă, am optat dintru început pentru detașarea unor norme și pentru prezentarea separată a unor utilizări facultative, lăsând celui care scrie libertatea de a folosi sau nu, în anumite cazuri și între anumite limite, mai multe ori mai puține virgule.

Eventualele modificări de normă față de recomandările anterioare vor fi încadrate într-un chenar, precedate de semnul exclamării (ca în DOOM[2]).

Autoarele lucrării opinează că ar fi cu totul neștiințific să decreteze ele normele aprioric, aducând numai exemple proprii, fabricate în mod convenabil. Nu credem că autorii unei astfel de lucrări ar trebui să fie aceia care să propună o normă, pe care să o ilustreze cu exemple construite, şi nu să descrie norma de punctuaţie a unor texte din diferite stiluri, eventual din diferite epoci. Normele trebuie propuse, în opinia noastră, de regulă, pe baza cercetării **uzului** real în textele de calitate, căutându-se un **echilibru între normă și uz.** De altfel nimeni nu poate imagina toate cazurile în care se folosește fiecare semn de punctuație, din cercetarea corpusului rezultând mult mai multe situații decât ne-am fi închipuit (și decât sunt menționate în lucrările despre punctuație). De exemplu, în toate acestea se spun foarte puține lucruri despre linia de dialog, în timp ce din parcurgerea corpusului rezultă mult mai multe probleme în legătură cu ea (v. Vintilă-Rădulescu 2015a). Iar întrebările pe care (și) le pun diverșii autori de texte, de tipul *Ce fac în situaţia cutare?*, semnalează la rândul lor numeroase cazuri particulare.

12. Concluzii

După discutarea *Principiilor* lucrării, care au fost aprobate de Consiliul ştiinţific al Institutului, acesta a adoptat următorele hotărâri:

1. *Punctuația* se va elabora succesiv (așa cum, *mutatis mutandis*, au procedat o parte dintre autorii GALR prin GBLR) în două variante: una integrală, riguros științifică, potrivit acestor *Principii*, și, ulterior, una „de bază”, destinată publicului larg, dar dotat cu o anumită cultură.

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

2. În varianta integrală se vor folosi conceptele și termenii de bază din GALR în măsura în care sunt necesari pentru prezentarea punctuației, iar în cea „de bază" – cei (presupus) cunoscuți de publicul larg.

3. Corpusul pe care se va baza descrierea va cuprinde cu precădere texte din toate varietățile funcționale ale limbii române actuale, inclusiv din ediții de calitate ale scriitorilor clasici și contemporani.

4. În cazul în care în corpus nu se vor găsi citate ilustrând anumite situații, se vor include și exemple create de autoare.

5. La încheierea sa, lucrarea va fi încredințată spre avizare referenților stabiliți de Consiliu și va urma procedura care se aplică, de regulă, lucrărilor cu caracter normativ ale Academiei Române, fiind prezentată spre aprobare, succesiv, Consiliului științific al Institutului și Secției de specialitate a Academiei. Ea va deveni astfel **norma** academică, **oficială, de punctuație a limbii române,** aplicabilă în toate domeniile scrisului românesc.

Între timp, rugăm pe toți colegii să ne comunice, pe orice cale, observațiile și sugestiile lor legate de orice probleme privitoare la punctuație, pentru care le mulţumim anticipat.

BIBLIOGRAFIE

Academia Republicii Populare Române, Institutul de Lingvistică din București, *Îndreptar de punctuație*, București, Editura Academiei, 1956.

Avram, Mioara, 2001, *Gramatica pentru toți,* ediția a III-a, București, Humanitas.

Beldescu, G., 2009, *Punctuația în limba română*, ediţia a III-a revăzută, Bucureşti, Editura Gramar.

Borchin, Mirela-Ioana, 2007, *Manual de ortografie și punctuație*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Timișoara, Editura Excelsior Art.

Ciobanu, Anatol, 2000, *Punctuația limbii române*, Chișinău, Universitas.

Drincu, Sergiu, 2008, *Punctuația de bază în limba română, Norme şi exerciţii*, Timișoara, Editura Mirton, Editura Amphora.

Grevisse, Maurice, André Goosse, 2011, *Le Bon Usage*: grammaire française, ediția a 15-a, Bruxelles, Éditions De Boeck Duculot + version électronique.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Ortografía de la lengua española*, Madrid, Espasa, 2010.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Ortografía básica de la lengua española*, Madrid, Espasa, 2012.

Vintilă-Rădulescu, Ioana, 2015a, „Linia de dialog. Propunere de normare", în Silvia Pitiriciu (coord.), *Mioara Avram – in memoriam*, Craiova, Editura Sitech (sub tipar).

Vintilă-Rădulescu, Ioana, 2015b, „Punctuația în GBLR: Virgula și semnele echivalente", în N. Mocanu (ed.), *Înspre şi dinspre Cluj. Contribuţii lingvistice.*

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)

Omagiu profesorului G. G. Neamţu la 70 de ani, Cluj-Napoca, Editura Scriptor şi Editura Argonaut, p. 618–629.

SIGLE

DIN: Ioana Vintilă-Rădulescu, *Dicționarul normativ al limbii române, ortografic, ortoepic, morfologic și practic*, București, Corint, 2009.

DOOM^2: Ioana Vintilă-Rădulescu (coord.), *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a doua, revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.

DSL: Angela Bidu-Vrănceanu, Cristina Călărașu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaș, Gabriela Pană Dindelegan, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Nemira, 2005.

GA: Al. Graur, Mioara Avram, Laura Vasiliu (red. resp.), *Gramatica limbii române*, ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Academiei, 1963 (tiraj nou 1966).

GALR: Valeria Guţu Romalo (coord.), *Gramatica limbii române*, 2 vol., București, Editura Academiei Române, 2005; tiraj nou, revizuit, 2008.

GBLR: Gabriela Pană Dindelegan (coord.), *Gramatica de bază a limbii române*, București, Univers Enciclopedic Gold, 2010.

ÎOOP: *Îndreptar ortografic, ortoepic şi de punctuaţie*, ediţia a V-a, București, Univers Enciclopedic, 1995.

Ioana VINTILĂ-RĂDULESCU
Institutul de Lingvistică al Academiei Române
„Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București
ioana.vintila.radulescu@gmail.com

BDD-V4289 © 2017 Editura Univers Enciclopedic Gold
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:54:18 UTC)